Dosarul nr.2rc-6/2025 I instanță
Nr.c. PIGD 2-24054886-05-2rc-20032025 judecătorul Sofia Aramă
Judecătoria Cimișlia, sediul central

D E C I Z I E

15 mai 2025 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri

judecând în conformitate cu prevederile art. 426 din Codul de procedură civilă al RM fără participarea părților la proces în ordine de recurs recursul declarat de către avocatul Veronica Pascal în interesele Primăriei s. Satul-Nou, Cimișlia împotriva încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 decembrie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria s. Satul-Nou r-l Cimișlia în cadrul examinării cauzei civile S.C „Santeh-Trans" S.R.L împotriva Primăriei s. Satul-Nou r-l Cimișlia privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecarea cauzei,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei şi în baza argumentelor invocate în cererea de recurs,

C O N S T A T Ă :

1. **<u>Argumentele participanților la proces:</u>**

La 21 mai 2024, reprezentantul SC „Santeh-Trans" SRL, avocatul Denis Terioșchin a depus la judecătoria Cimișlia, sediul central cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecarea cauzei. (f.d. 3-7)

În susținerea cererii reclamantul a indicat că, la 06.12.2016 între SC „Santeh-Trans" SRL, în calitate de Antreprenor şi Primăria s. Satul Nou, r-nul Cimișlia, în calitate de Beneficiar, a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 01/2016 cu privire la evacuarea şi epurarea apelor uzate din s. Satul Nou, r-nul Cimişlia, Cod CPV: ***** în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, cu detaliile de execuție, precum şi normativelor, standardelor şi prescripțiilor tehnice în vigoare, valoarea

lucrărilor de construcție-montaj ce reprezintă obiectul contractului fiind de 29 483 467 (Douăzeci şi nouă milioane patru sute optzeci şi trei mii patru sute șaizeci şi șapte) lei, inclusiv TVA, înregistrat în Agenția Achiziții Publice la 13.12.2016 sub nr. 1-2876/16. La data de 18 mai 2021 între SC „Santeh-Trans" SRL şi Primăria s. Satul Nou, r-nul Cimişlia, s-a semnat un nou act de verificare a decontărilor reciproce, conform căruia Primăria s. Satul Nou, r-nul Cimișlia a recunoscut datoria în mărime de 1 363 149, 00 (Un milion trei sute şaizeci şi trei mii una sută patruzeci şi nouă) lei. Solicită încasarea din contul Primăriei s. Satul Nou, r-nul Cimișlia în contul SC „Santeh-Trans" SRL a datoriei în mărime de 1 363 149, 00 (Un milion trei sute şasezeci şi trei mii una sută patruzeci şi nouă) lei; a dobânzii de întârziere în mărime de 924425, 11 (Nouă sute douăzeci şi patru mii patru sute douăzeci şi cinci, 11) lei; a prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum pentru datoriile nestinse în mărime de 661 564, 41 (Şase sute şasezeci şi una mii cinci sute şasezeci şi patru) lei. În total suma de 2 949 138, 52 (Două milioane nouă sute patruzeci și nouă mii una sută treizeci şi opt, 52) lei.

Primăria Satul-Nou r-l Cimișlia, reprezentant de avocatul Veronica Pascal, a înaintat cerere reconvențională pentru a fi examinată odată cu fondul cauzei civile S.C „Santeh-Trans" S.R.L împotriva Primăriei s. Satul-Nou r-l Cimișlia privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecarea cauzei, prin care a solicitat anularea facturilor fiscale ***** din 01 septembrie 2019 și***** din 05 aprilie 2021.

Prin încheierea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 decembrie 2024, s-a restituit cererea reconvențională înaintată de către Primăria s. Satul-Nou r-l Cimișlia în cadrul examinării cauzei civile S.C „Santeh-Trans" S.R.L împotriva Primăriei s. Satul-Nou r-l Cimișlia privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecarea cauzei.

S-a remis părții reclamante reconvenționale încheierea în cauză și acțiunea civilă cu toate anexele.

S-a explicat părții reclamante reconvenționale că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect şi aceleași temeiuri în instanța de judecată competentă. (f.d.178)

La 18 februarie 2025 în dezacord cu încheierea emisă, avocatul Veronica Pascal în interesele Primăriei s. Satul-Nou, Cimișlia a declarat recurs împotriva încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 decembrie 2025, solicitând admiterea prezentei cereri de recurs, casarea încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul

central din 23 decembrie 2024 cu adoptarea unei noi decizii de primire în procedură a cererii reconvenționale. (f.d.187).

2. <u>Motivele și argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

În motivarea recursului a menționat că nu este de acord cu încheierea din 23.12.2024, prin care instanța de judecată a constatat faptul că nu a fost respectată procedura prealabilă.

Recurentul își argumentează poziția că în speța dată nu se impune procedura prealabilă, conform prevederilor art. 167 lit. d) CPC al RM.

Invocă reclamantul că litigiul expres în cererea reconvențională nu este unul patrimonial și nu se supune regulilor generale. În speța dată respectarea procedurii prealabile nu se cere, ori s-a solicitat anularea facturilor fiscale ***** din 11.09.2019 și***** din 05.04.2021.

Indică că la această categorie de litigii, după aprobarea ordinului nr.317 /2020 de către Serviciul Fiscal de Stat, factura poate fi anulată dacă a fost trecută în regimul e-factura numai la inițiativa furnizorului și dacă nu a fost semnată de cumpărător/ beneficiar.

Invocă că Serviciul Fiscal a aprobat ordinul nr. 118 din 28.08.2017 cu privire la probarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factura fiscală” a Instrucțiunii privind completarea acestuia și nu a permis anularea de sine stătător a facturilor fiscale (tipărite personal de agentul economic).

Recurentul, în ședința de judecată a susținut că conform probelor din dosar lucrările din anul 2019 nu sunt conforme și în volum deplin, iar unele nici nu au fost executate.

La 11.09.2019 s-a întocmit factura ***** pe suma de 1.952.309,25 lei și s-a prezentat procesul-verbal nr.2-1-1 de executare a lucrărilor în august 2019.

În anul 2020 Agenția pentru Supravegherea Tehnică a întocmit borderoul de recalculare a lucrărilor din procesul verbal nr.2-1-1 de recepție a lucrărilor, cu micșorarea sumei de 117.398,86 lei din factură, dar pârâtul nu și-a anulat factura și nu a modificat suma. Din analiza borderoului se atestă că au fost incluse un număr mai mare de lucrări de montare, care nu au fost executate.

Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică prin scrisoarea nr.3653/23 din 10.10.2023 a informat Secretarul General al MIDR, primarul satului despre următoarele: „...Lucrările nu au fost reluate încă din anul 2020, iar procesul-verbal de recepție lipsește. Peste rețelele de canalizare amplasate s-au

turnat asfalt, capacul se afla sub asfalt, ceea ce exclude accesul pentru colaboratorii inspectoratului....".

Mai invocă că Factura din 05.04.2021 cu suma de 625.555,35 lei, este fictivă, ori careva lucrări în anul 2021 nu au fost efectuate, ultimul proces-verbal de recepție fiind din luna august 2019 și nici nu a fot întocmită prin e-factura.

Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnica prin scrisoarea nr.3653/23 din 10.10.2023, ca organ de specialitate a stabilit că lucrările nu au mai fost efectuate încă din anul 2020, iar procesul-verbal de recepție lipsește.

Ca urmare, instanța de judecată s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele expuse în cererea reconvențională, nu au intrat în esența litigiului, pronunțând o încheiere ilegala de restituire a cererii prealabile.

Art. 6 paragraful 1 din CEDO stabilește că o interpretare sau o aplicare „ deosebit de strictă" sau „excesiv de restrictiva" a unor asemenea norme de procedură, care se determine excluderea examinării pe fond a unei acțiuni sau de natura sa constituie „un fel de obstacol care împiedică justițiabilul să obțină soluționarea pe fond a litigiului de către instanța competentă constituie violarea dreptului la un proces echitabili (ex. *Perez de Rada Caranlles împotriva Spaniei*).

La 20 martie 2025, cauza dată a parvenit în adresa Curții de Apel Sud, sediul Comrat pentru examinarea recursului sus indicat. (f.d.190)

3. <u>Termenul de declarare a recursului:</u>

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Din actele pricinii rezultă că, încheierea recurată a fost pronunțată la 23 decembrie 2024 (f.d.178), fiind expediată în adresa avocatului Pascal Veronica la 27 ianuarie 2025 (f.d.179), pe când a fost primită copia încheierii de către avocatul Pascal Veronica la 04 februarie 2025 (f.d.181), din care motiv recursul depus la data de 18 februarie 2025 se consideră ca fiind depus în termen.

La 24 martie 2025 reprezentantul SRL „Santeh Trans", avocatul Denis Terioșchin a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului Primăriei s. Satul Nou r-nul Cimișlia, declarat împotriva încheierii judecătorului Sofia Aramă din 23.12.2024.

Indică reprezentantul intimatului că prin încheierea judecătorului judecătoriei Cimișlia, Sofia Aramă din 12.06.2024, s-a acceptat spre examinare cererea de

chemare în judecată a SRL „Santeh Trans” privind încasarea datoriei de la Primăria s. Satul Nou r-nul Cimișlia.

În ședința de judecată din 10.12.2024, s-a pus în discuție posibilitatea punerii pe rol a acțiunii reconvenționale a Primăriei s. Satul Nou r-nul Cimișlia împotriva SRL „Santeh Trans”, pronunțarea încheierii pe marginea admiterii spre examinare a acțiunii reconvenționale a fost stabilită în comun acord cu reprezentantul reclamantului și pârâtului pentru 16.12.2024, pentru care ambii reprezentați au fost informați prin semnătură.

Ședința de judecată de pronunțare nu a avut loc la 16.12.2024 din cauza defecțiunilor tehnice, ședința fiind amânată pentru 20.12.2024, care nu a avut loc din aceleași motive, pronunțarea încheierii fiind fixată pentru 23.12.2024.

Prin încheierea judecătorului Sofia Aramă din 23.12.2024, s-au admis obiecțiile scrise a reprezentantului SRL „Santeh Trans” și s-a restituit acțiunea reconvențională în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) CPC, explicându-se că încheierea poate fi contestată cu recurs în termen de 15 zile, adică până la 07.01.2025.

Consideră că, ţinând cont de faptul că cererea de recurs a fost depusă la 18.02.2025, adică cu o întârziere de 42 zile, iar recurentul nu a solicitat repunerea în termen, recursul urmează să fie respins ca tardiv.

Menționează că recurentul în cererea sa de recurs nu a prezentat dovada achitării a taxei de timbru, iar în cazul neprezentării confirmării achitării a taxei de timbru, recursul urmează să fie restituit.

Mai menţionează reprezentantul intimatului că, în susținerea recursului Primăria s. Satul Nou r-nul Cimișlia a invocat precum că pretențiile din acțiunea reconvențională nu sunt patrimoniale, nu este necesară respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară și că recurentul a solicitat anularea facturii fiscale emise, cu micșorarea sumei reflectate în factură.

Argumentele invocate de recurent le apreciază critic din următoarele considerente:

Conform pct. 12.1 din contractul de antrepriză nr. 01/2016 privind achiziția prin Licitație Publică din 06.12.2016, încheiat între SRL „Santeh Trans” și Primăria s. Satul Nou, părțile au stabilit: în cazul litigiilor privind calitatea și proprietățile materialelor de construcție, procedurile de verificare, corectitudinea efectuării probelor, a utilajelor de construcție folosite, fiecare parte poate, după o înștiințare prealabilă a celeilalte părți, să ceară efectuarea unor cercetări de către o

instituție publică de cercetare. Costurile cercetărilor efectuate se suportă de partea a cărei culpă a fost dovedită.

La fel, conform pct. 14.3 din Contract, în cazurile în care apar ambiguități sau discrepanțe în clauzele prezentului contract, acestea vor fi clarificate de Beneficiar, care va emite instrucțiuni în acest sens pentru Antreprenorul general.

Astfel, indică că conform art. 166 alin. (2) lit. h) CPC, înainte de înaintarea acțiunii reconvenționale, recurentul a fost obligat să respecte procedura de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară și să prezinte dovada respectării acesteia, nerespectarea cerințelor imperative duc la restituirea acțiunii reconvenționale (art.170 alin.(1) lit. a) CPC).

Atrage atenția Colegiului, că înainte de a se adresa în instanță de judecată, SRL „Santeh Trans" a expediat în adresa Primăriei s. Satul Nou, somații de plată nr. 268/15 din 04.10.2023, nr. 284/15 din 07.11.2023 și nr. 290/15 din 23.01.2023, recepționate de către pârât, prin care i s-a acordat termen suplimentar pentru stingerea datoriei existente, însă, Primăria s. Satul Nou nu a prezentat dezacord la pretențiile înaintate de SRL „Santeh Trans".

Prin urmare, odată cu înaintarea acțiunii reconvenționale, Primăria s. Satul Nou a fost obligată să prezinte dovada respectării procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, ce nu a avut loc.

4. ***<u>Aprecierea instanței de recurs a argumentelor părților vis-a-vis de cadrul legal aplicabil:</u>***

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, precum și în baza materialelor din dosar, Colegiul judiciar concluzionează că recursul este întemeiat şi care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de fond, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, din următoarele motive.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii*.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă*, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor*.

Conform prevederilor art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă,

instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Studiind materialele dosarului în raport cu motivele invocate în cererea de recurs, Colegiul judiciar reține că încheierea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 decembrie 2024, prin care *s-a restituit cererea reconvențională înaintată de către Primăria s. Satul-Nou r-l Cimişlia în cadrul examinării cauzei civile S.C „Santeh-Trans" S.R.L împotriva Primăriei s. Satul-Nou r-l Cimişlia privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecarea cauzei,* este una ***prematură*** și ***neîntemeiată***, lipsită de suport factologic și adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural și material.

Astfel, din materialele cauzei se constată că la 21 mai 2024, reprezentantul SC „Santeh-Trans" SRL, avocatul Denis Terioșchin a depus la judecătoria Cimișlia, sediul central cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecarea cauzei. (f.d. 3-7)

Primăria Satul-Nou r-l Cimişlia, reprezentant avocat Veronica Pascal, a înaintat cerere reconvențională pentru a fi examinată odată cu fondul cauzei civile S.C „Santeh-Trans" S.R.L împotriva Primăriei s. Satul-Nou r-l Cimişlia privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecare a cauzei, prin care a solicitat anularea facturilor fiscale ***** din 01 septembrie 2019 și ***** din 05 aprilie 2021.

Prin încheierea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 decembrie 2024, s-a restituit cererea reconvențională înaintată de către Primăria s. Satul-Nou r-l Cimişlia în cadrul examinării cauzei civile S.C „Santeh-Trans" S.R.L împotriva Primăriei s. Satul-Nou r-l Cimişlia privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecarea cauzei.

S-a remis părții reclamante reconvenționale încheierea în cauză și acțiunea civilă cu toate anexele.

S-a explicat părții reclamante reconvenționale că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect şi aceleași temeiuri în instanța de judecată competentă. (f.d. 178)

La 18 februarie 2025 în dezacord cu încheierea emisă, avocatul Veronica Pascal în interesele Primăriei s. Satul-Nou a declarat recurs împotriva încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 decembrie 2025, solicitând admiterea prezentei cereri de recurs, casarea încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul central

din 23 decembrie 2024 cu adoptarea unei noi decizii de primire în procedură a cererii reconvenționale. (f.d.187).

În motivarea soluției sale, instanța de fond a reținut că, *„la materialele cererii reconvenționale înaintate, este lipsă proba soluționării procedurii prealabile. Or, o astfel, de procedură este stabilită pentru categoria respectivă de pricini, procedură nerespectată”.*

Instanța de recurs analizând materialele cauzei civile, atestă lipsa acţiunii reconvenţionale și materialele anexe la această cerere.

Astfel, colegiul judiciar din analiza materialelor cauzei prezentate în instanţa de recurs este în imposibilitate de a verifica și a da o analiză amplă a cerinţelor recurentului cât și să ofere o motivare clară alegaţiilor atât a recurentului expuse în cererea de recurs cât și a intimatului în referinţă.

Este de remarcat că deşi instanţa de fond în încheierea recurată motivează că „*la materialele cererii reconvenționale înaintate, este lipsă proba soluționării procedurii prealabile. Or, o astfel, de procedură este stabilită pentru categoria respectivă de pricini, procedură nerespectată*”, aceste circumstanţe nu pot fi precăutate și date o apreciere în instanţa de recurs în lipsa expresă a acţiunii reconvenţionale cât și materialele anexe la aceasta.

În speţă, colegiul judiciar găseşte întemeiată cererea de recurs pe alte motive decât cele invocate, urmând ca încheierea instanţei de fond să fie casată cu restituirea acţiunii în instanţa de fond, în acelaşi complet de judecată, la faza examinării și cercetării temeiurilor de primire în procedură a cererii reconvenţionale înaintate de Primăriei s. Satul-Nou r-l Cimișlia către S.C „Santeh-Trans” S.R.L privind anularea facturilor fiscale ***** din 01 septembrie 2019 și***** din 05 aprilie 2021.

Având în vederea remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, pe motivul lipsei cererii reconvenţionale și a materialelor anexe, Colegiul judiciar este în imposibilitate de a se expune detaliat asupra argumentelor invocate de recurent, or în sensul dat urmează să se expună instanța de fond investită cu examinarea fondului cauzei.

Prim urmare, instanța de recurs statuează, că concluziile formulate de instanța de fond, fără a avea anexate la dosar întregul material confirmativ al concluziilor formulate supra, echivalează cu examinarea superficială a speței, iar nemotivarea hotărârii în modul corespunzător, prin prisma practicii CtEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Cu referire la alegațiile reprezentantului SRL „Santeh Trans”, avocatul Denis Terioșchin invocate în referință, precum că recursul este depus peste termen, Colegiul menționează că deja a motivat la pct. 3 termenul de declarare a recursului și consideră că recursul este declarat în termen și nu găsește temei de tardivitate.

În contextul expus, Colegiul judiciar ajunge la concluzia că cerințele recurentului avocatului Veronica Pascal în interesele Primăriei s. Satul-Nou, Cimișlia au suport faptic și juridic, motive pentru care recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 decembrie 2024 și trimiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță de judecată, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 426, 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul judiciar,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către avocatul Veronica Pascal în interesele Primăriei s. Satul-Nou.

Se casează integral încheierea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 decembrie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria s. Satul-Nou r-l Cimișlia în cadrul examinării cauzei civile S.C „Santeh-Trans” S.R.L împotriva Primăriei s. Satul-Nou r-l Cimișlia privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecarea cauzei, ***cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată în aceiași instanță de judecată, în același complet de judecată***.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii și se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Președinte de ședință, judecător: Judecător: Judecător:

Mironov Andrei Colev Grigori Hudoba Valeri